

بررسی تغییرات کاربردی قانون چک از سال آینده

راه و چاه چک کشیدن از

محمد حقگو
روزنامه نگار
اقتصادی

قواعد کسب و کار با چک های جدید در سال آینده متحول می شود. بر این اساس سامانه صیاد نقش محوری خواهد داشت و به دنبال آن تکالیف جدیدی بر عهده صادر کننده و دریافت کننده چک های جدید خواهد بود. امروز ضمن پاسخ به چند سوال، رویه های جدید در این حوزه را بررسی خواهیم کرد.

■ سامانه صیاد چیست و چطور می توان به آن دسترسی داشت؟

سامانه «صیاد» یا همان سامانه صدور یکپارچه الکترونیکی چک، سامانه ای یکپارچه در بانک مرکزی است که بر اساس قانون جدید چک، چک ها در این سامانه ثبت، تایید و منتقل می شود. هم اکنون ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد شامل برنامه های موبایلی حوزه پرداخت است که فهرست آن ها در سایت شاپرک منتشر خواهد شد. اینترنت بانک و همراه بانک ها نیز به زودی امکان دسترسی به این سامانه را فراهم می کنند. برای آن هایی که دسترسی به اینترنت ندارند هم شعب بانک ها این خدمت را ارائه خواهند داد. بانک مرکزی در حال بررسی روش های دیگر دسترسی به سامانه صیاد از جمله تلفن بانک، ابزار پیامکی، کدهای دسترسی و دیگر روش هاست که بعد قرار است اطلاع رسانی کند.

■ از چه زمانی ثبت چک ها در صیاد اجباری می شود؟

از ابتدای سال ۱۴۰۰، ثبت چک های جدید در سامانه صیاد اجباری می شود. چک های موجود هم اکنون می توانند به صورت اختیاری در این سامانه ثبت شوند. البته بانک مرکزی در آینده چک های موجود را جمع آوری و با چک های جدید جایگزین می کند.

■ چک های جدید چه ویژگی هایی دارد؟

این چک ها بر خلاف چک های موجود که رنگشان صورتی و سبز است، زمینه رنگ بنفش دارد. همچنین روی این چک ها عبارت: «کارسازی این چک منوط به ثبت صدور، دریافت و انتقال آن در سامانه صیاد است»، درج شده است.

■ با صیاد، اعتبار صادر کننده چک را بررسی کنید

یکی از کارکردهای سامانه صیاد هنگام مبادله چک، این است که از طریق این سامانه می توان وضعیت اعتباری صادر کننده چک را اعلام گرفت.

به این صورت که پس از دریافت چک از صادر کننده و با وارد کردن شناسه ۱۶ رقمی صیادی برگه چک، می توان وضعیت صادر کننده چک در سیستم بانکی را از نظر داشتن یا نداشتن چک برگشتی مشاهده کرد. البته امکان دریافت این خدمت از سایت بانک مرکزی یا سامانه پیامکی ۱۷۰۱ نیز فراهم است.

■ چگونه می توان چک های جدید را انتقال داد؟

در قانون جدید، انتقال چک به تعداد نامحدود و

۳ گام دریافت چک

اما پس از صدور چک، دریافت کننده نیز باید سه اقدام زیر را در خصوص با چک و سامانه صیاد انجام دهد.

۱ **احراز هویت:** مانند احراز هویت مطرح شده در بالاست. در احراز هویت برنامه های موبایلی حوزه پرداخت این کار از طریق ورود اطلاعات یکی از کارت های بانکی متعلق به ذی نفع چک انجام می شود.

۲ **استعلام و تطبیق مندرجات برگ چک** شامل تاریخ سررسید، مبلغ و اطلاعات هویتی ذی نفع

۳ **تایید** یا رد چک بر اساس انطباق یا عدم انطباق مندرجات: به این صورت که در صورت تایید، چک در وضعیت ثبت نهایی تلقی می شود و قابلیت در سررسید را خواهد داشت. اما در صورت رد چک، ذی نفع ضمن انتخاب حداقل یکی از دلایل مندرج در سامانه، باید فیزیکی چک را به صادر کننده برگرداند.

● **بانک مرکزی** تاکید می کند که ثبت نهایی چک منوط به استعلام و تطبیق مندرجات برگ چک با اطلاعات ثبت شده در سامانه صیاد است و در صورتی که دریافت کننده در صیاد وارد نشده است و اطلاعات ثبتی صادر کننده را تایید نکرده باشد، چک او اعتبار ندارد. بنابراین برای اطمینان از این موضوع دریافت کننده چک در زمان دریافت برگه چک حتماً باید به سامانه صیاد مراجعه و اطلاعات ثبت شده توسط صادر کننده را بررسی و تایید کند. از سوی دیگر به رغم ثبت اطلاعات در سامانه صیاد، وجود چک فیزیکی ضروری است و در زمان وصول چک، بانک اطلاعات برگه چک را با سامانه صیاد تطبیق خواهد داد.

● **نکته قابل توجه** برای افرادی که از طریق برنامه های موبایلی حوزه پرداخت می خواهند ثبت، تایید یا انتقال چک را انجام دهند این است که مراجعه به سامانه صیاد باید از طریق تلفن همراهی باشد که سیم کارت آن متعلق به خود شخص است.

۵ گام صدور چک

می توان گفت از این به بعد مبادله یعنی صدور و دریافت چک جمعاً شامل هشت مرحله خواهد بود که پنج مرحله بر عهده صادر کننده و سه مرحله بر عهده دریافت کننده است. بر این اساس صادر کننده چک پس از درج مندرجات چک در برگه آن، باید به یکی از ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد مراجعه و اطلاعات چک و نیز اطلاعات هویتی ذی نفعان را ثبت کند. باید توجه داشت

